

SbN § 98 Nedre dammen / bruksdammen i Mariannelund

Dnr Sbn 2018/84

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att ansöka om utrivning av nedre dammen i Mariannelund inklusive anläggande av ny rörbro, samt

att avsätta ekonomiska resurser med en hög ambitionsnivå i investeringsbudgeten för åtgärderna under 2026 och 2027,

att bilda en arbetsgrupp med fyra representanter från Mariannelund om vilka åtgärder i den närliggande miljön som ska prioriteras och att detta genomförs under ledning av samhällsbyggnadsnämndens ordförande, samt

att föreslå Emilkraften att samordna representanter från Mariannelund och lämna förslag senast i september.

Ärendebeskrivning

Nedre bruksdammen i Mariannelund saknar idag en faunapassage (fiskväg) och är i dåligt skick. Under åren har olika utredningar gjorts och förslag till åtgärder tagits fram.

Länsstyrelsen informerade samhällsbyggnadsnämnden 2023-04-04 att de kommer att begära att kommunen gör en miljöanpassning för dammen. Länsstyrelsen meddelade vidare att de under 2023 önskar får svar om hur kommunen går vidare i ärendet.

I syfte att undersöka dammens och brokonstruktionens status på ett grundligt sätt så har dammen sänkts av under sensommaren 2023. Detta skapade förutsättningar för att besiktiga anläggningens samtliga delar. Resultatet från besiktningen visar att anläggningen har kraftiga brister.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2024-01-31 att notera informationen, samt att ge samhällsbyggnadssektorn i uppdrag att ta fram illustrationsförslag för broalternativen.

2024-05-07 genomfördes ett informations- och dialogmöte på Furulundskolan i Mariannelund där samhällsbyggnadsnämndens ordförande samt kommunalråden beskrev bakgrunden till det förslag som kommer att föreslås till samhällsbyggnadsnämndens möte 2024-06-05.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utredning

Bakgrunden till förslaget grundar sig i och redovisas i tidigare tjänsteskrivelser i ärendet från 2024-01-31 SbN § 12. I utredningen redovisas en övergripande alternativstudie. I samband med dialogmötet i Mariannelund 2024-05-07 redogjorde majoritet och delar av oppositionen för skälen och bedömningen för ställningstagandena för alternativ 3B som ligger som förslag till beslut.

Alternativ 3B

Beskrivning av åtgärden

Nedre bruksdammen sänks av och dammfästet rivs och ersätts med en ny bilbro med likvärdig kapacitet som nuvarande konstruktion. Rörbro som innebär något lägre investeringskostnad samt lägre driftkostnad än traditionell bro.

Kostnads kalkyl (2024 års kostnadsläge)

Utrivning + vägbro	4 900 tkr
Återställningsåtgärder i åfåran	500 tkr
Beviljat LOVA-bidrag	+525 tkr (minst)
Gestaltning och försköning av å-rummet (Ambitionsnivå avgör kostnaden)	1 000-3 000 tkr

Summa

6 400 – 8 400 tkr

Preliminär övergripande tidplan

2024

- Framtagande av ansökningshandlingar för utrivning samt byggnation av ny bro
- Bildande av arbetsgrupp för kringåtgärder.

2025

- Skicka in ansökan till Mark- och miljödomstolen
- Ta fram projektering för ny bro
- Forma förslag till kringåtgärder ihop med arbetsgruppen.

2026 – 2027

- Genomförande av delar eller samtliga kringåtgärder beroende på åtgärdstyp
- Rivning av dammen
- Återställningsåtgärder i åfåran
- Byggnation av ny rörbro.

Slutsummering

Ursprungligen startade detta ärende med en uppgift från staten att säkerställa konnektiviteten i vattendraget. Då området har en rik historia och flera kvalitéer som har varit viktiga för samhället har de möjliga åtgärdsvalen utretts grundligt. Genom det föreslagna åtgärdsvalet säkerställs de biologiska- och naturvårdsmässiga behoven samtidigt som bron säkerställer de funktionella behoven av flexibla transporter i området. Val av brolösning innebär en något lägre investeringskostnad men framför allt en lägre långsiktig driftkostnad. Genom att involvera samhället i åtgärdsvalen för de kringåtgärder som ska kunna

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

genomföras finns även goda förhoppningar om att uppväga delar av de värden som förloras när dammen rivs.

I arbetsgruppen för vilka åtgärder i den närliggande miljön som ska prioriteras ingår följande från politiken: Mikael Andreasson (S), Lars Ugarph (M) och Anders Ingvarsson (C). Vilka tjänstepersoner som ingår varierar beroende på vilka frågor som ska behandlas under arbetets gång.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsutskottets beslut 2024-05-22

Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mikael Wärnbring, 2024-05-20

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2024-01-31

Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mikael Wärnbring, 2024-01-25

Utdrag:

Sektorschefen

Emilkraften

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande